

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3069/2020
10.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Новица Јовановић, адвокат из ..., против тужене ПУ "Бамби" из Параћина, коју заступа Општински правобранилац Општине Параћин, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3491/19 од 11.05.2020. године, у седници већа одржаној 10.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија туженог, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3491/19 од 11.05.2020. године, тако што **СЕ ОДБИЈА**, као неоснована, жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Параћину П1 102/19 од 26.07.2019. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужиља да туженој накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 12.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину П1 102/19 од 26.07.2019. године, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиљи, на име накнаде трошкова за долазак и одлазак са посла, за период од јуна 2015.године закључно са јуном 2018.године, исплати одређене појединачне месечне износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате и обавезана је тужиља да туженој, на име трошкова парничног поступка, исплати износ од 77.136,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3491/19 од 11.05.2020. године, првостепена пресуда је преиначена, тако што је тужбени захтев усвојен и тужена обавезана да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 86.196,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалог права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013- УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у радном односу код тужене на неодређено време и обавља посао у обданишту "ББ" у Параћину. У спорном периоду, од јуна 2015. године до јула 2018. године, тужена тужилји није исплатила накнаду трошкова за долазак и одлазак са посла. Тужила је на посао и са посла ишла или сопственим аутомобилом или такси превозом. Тужена није организовала сопствени превоз за запослене.

Вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке утврђена је висина потраживања тужилје у односу на број радних дана у спорном периоду и висину цене месечне радничке карте Параћин- град.

Вештачењем од стране вештака саобраћајне струке утврђено је да тужила за долазак на посао и повратак са посла не може да користи аутобуски превоз, јер су аутобуска стајалишта на већем укупном растојању пешачења од места становања до аутобуског стајалишта, да је раздаљина од места становања тужилје до места рада 357 метара, које растојање и дужину може да пређе у времену од пет минута и 25 секунди, крећући се просечном брзином за нормалан ход, обичним кораком.

На овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је применио материјално право из члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05...75/14), члан 40. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у установама предшколског васпитања и образовања, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе ("Службени гласник РС" бр. 43/17) из којих произлази да накнада трошкова за долазак и одлазак са рада припада запосленом уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз, и без посебног захтева за признање овог права, као у конкретном случају, али је тужбени захтев одбио, као неоснован, јер тужила која станује у непосредној близини радног места и на посао долази пешке, трошкове превоза није ни имала.

Другостепени суд је оценио да је тужбени захтев основан, због чега је првостепену пресуду преиначио и тужбени захтев усвојио. Према датим разлозима, из одредби Закона о раду и Посебног колективног уговора, као подзаконског акта, произлази обавеза послодавца да накнади запосленом трошкове за долазак и одлазак са рада уколико није обезбедио сопствени превоз, а ово право запосленог није условљено растојањем од места пребивалишта до радног места, као ни одређеном категоријом болести запосленог. Из наведеног следи да право на накнаду трошкова превоза припада свим запосленима, односно и онима који не користе јавни саобраћај, већ од куће до посла долазе сопственим аутомобилом или на други начин, као у конкретном случају и то без претходног обраћања послодавцу посебним захтевом ради признања права на трошкове превоза и достављања доказа да су ове трошкове заиста и имали.

Основано се ревизијом туженог указује да се наведено становиште другостепеног суда не може прихватити као правилно.

Чланом 118. став 1. Закона о раду ("Службени гласник РС" 24/05... 75/14) прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Чланом 40. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у установама предшколског васпитања и образовања, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе ("Службени гласник РС" бр. 43/17) прописано је да запослени имају право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, у висини пуног износа превозне карте у јавном - градском, приградском односно међуградском саобраћају, која мора бити исплаћена до петог у месецу за претходни месец, те да уколико је перонска карта услов коришћења превоза, сматра се да је иста саставни део трошкова превоза.

Из наведених одредби произлази да ни Закон о раду ни подзаконски акт нису утврдили услове и критеријуме за остваривање права на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са посла због чега ово право припада свим запосленима.

Међутим, одлука о основаности тужбеног захтева зависи од чињеница сваког конкретnog случаја јер се мора спречити злоупотреба овог права која може да настане ако накнаду трошкова тражи запослени који те трошкове и нема, каква је ситуација у конкретном случају. Тужилца станује 357 метара од места рада и на посао долази пешице и према налазу вештака саобраћајне струке растојање од места становања до посла тужилца може да пређе у временском периоду од пет минута и 25 секунди, крећући се просечном брзином за нормалан ход и обичним кораком. При том су аутобуска стајалишта на већем укупном растојању пешачења од места становања до аутобуског стајалишта и од аутобуског стајалишта до места становања и у оба смера износе 1260 метара, а укупно растојање директног пешачења од места становања до места рада, у оба смера износи 714 метара, из чега произлази да је тужилци потребно више времена за пешачење до аутобуских стајалишта него пешице до посла.

Код таквог стања ствари, по оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак првостепеног суда да раздаљина од места становања тужилце до места рада према разумној оцени не оправдава удовољење захтеву за накнаду ових трошкова, без обзира што Закон о раду и Посебан колективни уговор не условљавају право на трошкове доласка и одласка са рада удаљеношћу места становања од места рада.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је, применом члана 416. став 1. ЗПП, преиначио другостепену пресуду тако што је одбио, као неосновану, жалбу тужилце и потврдио првостепену пресуду.

Туженом, према успеху у ревизијском поступку, применом одредби чл. 153, 154. и 163. ЗПП припада право на наканду трошкова ревизијског поступка за састав ревизије у износу од 12.000,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Из наведених разлога, применом члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић